

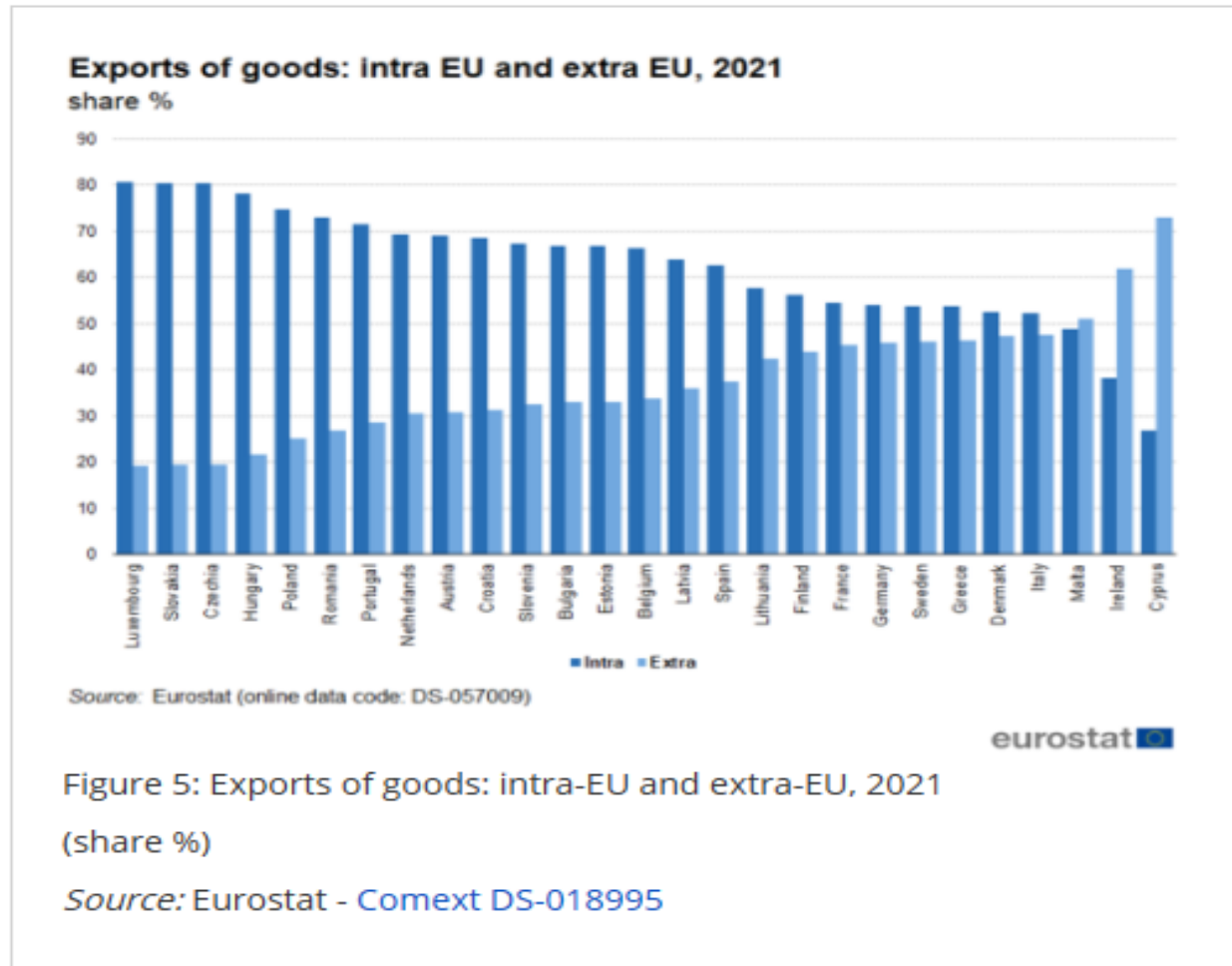
Politiky související se SOP

MO

Intro a extrakomunitární obchod se zbožím

- Extrakomunitární obchod
- Zahraniční obchod členských států **realizovaný se třetími zeměmi**, které nejsou členy EU.
- V tomto případě jsou obchodní vztahy regulovány **společnou obchodní politikou EU**.
- Postavení zboží při obchodu **mezi subjekty sídlícími v Evropské unii na straně jedné a subjekty sídlícími ve třetích zemích** (tedy v zemích odlišných od členských států Evropské unie) na straně druhé, resp. při pohybu zboží mezi členskými státy Evropské unie a třetími zeměmi upravuje **celní řízení jako specifický druh správního řízení**.

Poměr extra a intra-trade, 2021

Společná celní legislativa:

- Nový **Celní kodex EU** platí od 1. května 2016, výrazně mění pravidla pro **dovozce zboží**, které je importováno do Unie, a zároveň zavádí povinnou elektronickou komunikaci mezi úřady a podniky. Klíčové změny se dotýkají i Česka - například železničních dopravců.
- Nový kodex nahradil **celní kodex Společenství**, který platil v nezměněné podobě více než deset let. Obecně jde o základní celní předpis, který je platný a závazný pro všechny státy Evropské unie.

Legislativa EU a národní

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013, kterým se stanoví **celní kodex Unie**.

Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 2015/2446, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013, pokud jde o **podrobná pravidla k některým ustanovením celního kodexu Unie /DA/**

Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 2015/2447, kterým se stanoví prováděcí pravidla k některým ustanovením nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013, kterým se stanoví **celní kodex Unie /IA/**.

Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 2016/341, kterým se doplňuje nařízení EP a Rady (EU) č. 952/2013, pokud jde o **přechodná pravidla k některým ustanovením celního kodexu Unie**, pokud příslušné elektronické systémy dosud nejsou v provozu, a kterým se mění nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2015/2446 /TDA/

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2019/474 ze dne 19. března 2019, kterým se mění nařízení (EU) č. 952/2013, kterým se stanoví celní kodex Unie.

Zejména články 33, 114 a 207 této smlouvy.

Zboží opravené nebo upravené v rámci mezinárodních dohod.

Italská obec Campione d'Italia, která je italskou exklávou na území Švýcarska, a italské vody Luganského jezera by měly být zahrnuty do celního území Unie, protože historické důvody pro vyloučení těchto území (jejich izolace a ekonomické znevýhodnění) již pominuly.

V čl. 4 odst. 1 se dvanáctá odrážka nahrazuje tímto: „— území Italské republiky, s výjimkou obce Livigno,“.

Legislative EU a národní

- Nový **Celní kodex EU** výrazně mění pravidla pro dovozce zboží, které je importováno do Unie, a zároveň zavádí povinnou elektronickou komunikaci mezi úřady a podniky. Klíčové změny se dotýkají i Česka - například železničních dopravců.
- Všechna **cla na zboží dovážené do Evropské unie** bez výjimky - od května 2016 **zajištěna peněžní kaucí**.
- **Složenou kaucí** k zajištění celního dluhu budou moci dovozci využít **opakovaně**, což by měli ocenit zejména malé a střední podniky, které mají méně finančních prostředků.
- Za potenciální dluh se navíc může **zaručit třetí osoba** – takzvaný přímý zástupce. Zajištění dluhu je ovšem **povinné**, nejsou od něj osvobozeni například ani železniční dopravci.
- Firmy, jež mají certifikát **Oprávněného hospodářského subjektu (AEO)**, mají možnost na základě zvláštního povolení **suplovat celní orgány**, čímž se celé řízení výrazně zrychluje. Taková společnost může například provádět některé kontroly pod celním dohledem, případně si sama určovat částku dovozního či vývozního cla.
- Kodex rovněž zavádí **komunikaci s celními úřady v elektronické podobě**. Proto budou muset být do konce roku 2019 nahrazeny zastaralé technologie **novými a bezpečnými IT celními systémy**.

Legislativa EU a národní

Národní legislativa: **sjednocení postupů pro výkon celního dohledu, celní kontroly, celního řízení, včetně zajištění cla, jeho vyměření a následný výběr** s cílem využít moderní nástroje a technologie (dlouhodobý cíl EU).

- **Zákon č. 242/2016 Sb., celní zákon**
- nařízení vlády č. 244/2016 Sb., k provedení některých ustanovení celního zákona v oblasti statistiky, vyhláška č. 245/2016 Sb., k provedení některých ustanovení celního zákona, vyhláška č. 246/2016 Sb., o způsobu provádění osobní prohlídky celníkem, sdělení Českého statistického úřadu č. 247/2016o stanovení Seznamu vybraného zboží a doplňkových statistických znaků
- Zákon č. 17/2012 Sb., o **Celní správě České republiky**
- Zákon č. 18/2012 Sb., kterým se mění **některé zákony v souvislosti** s přijetím zákona o Celní správě České republiky
- Prováděcí vyhlášky, např. **vyhláška č. 245/2016 Sb., k provedení některých ustanovení celního zákona**
- Vyhláška č. **106/2019 Sb. Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 245/2016 Sb., k provedení některých ustanovení celního zákona**
- *(účinnost mmj. dnem, kdy pro Spojené království Velké Británie a Severního Irska přestanou být použitelné Smlouva o Evropské unii a Smlouva o fungování Evropské unie, nevstoupí-li současně v platnost dohoda o podmínkách vystoupení Spojeného království Velké Británie a Severního Irska z Evropské unie podle čl. 50 odst. 2 Smlouvy o Evropské unii, pokud tento den nastane ode dne vyhlášení této vyhlášky)*
- Nařízení vlády a ostatní související zákony, resp. vyhlášky

Celní správa v ČR

- Celní správu České republiky tvoří **Generální ředitelství cel** s pozicí správního úřadu s celostátní působností, dále **osm celních ředitelství** a jim podřízených **54 celních úřadů** s vymezenou územní působností.
- Celní správa je bezpečnostním sborem a její činnost zapadá do systému celního dohledu nad zbožím v rámci jednotného celního území Evropské unie.
- Orgány celní správy:
 - mají postavení **policejního orgánu**;
 - provádí **dohled nad zbožím v rámci jednotného celního území ES** a řídí se přitom jednotnými i národními celními předpisy;
 - zajišťuje **výběr cla ze zboží ze třetích zemí**;
 - [CLO | Celní správa ČR \(celnisprava.cz\)](https://www.celnisprava.cz)

Celní správa v ČR

- je **správcem spotřební daně**;
- provádí **kontrolní činnost** v rámci ochrany vnitřního trhu před celními a daňovými podvody, ochranu práv duševního vlastnictví, životního prostředí a přírody, před nelegálními dovozy drog, zbraní, nebezpečných odpadů a zboží dvojího určení;
- **přijímá a zpracovává statistická hlášení** a provedeném obchodu mezi členskými zeměmi unie i se třetími zeměmi;
- plní **úkoly v rámci společné zemědělské politiky EU**;
- provádí **následné kontroly po propuštění zboží do navrženého režimu**;
- provádí **kontrolu v oblasti silniční nákladní dopravy** – vážení kamionů, dodržování přestávek řidičů, splnění podmínek pro nebezpečné náklady;
- funguje také jako **celní pátrací služba**;
- je součástí **Integrovaného záchranného systému země**.

Intrakomunitární obchod - zboží

- Obchod v rámci vnitřního trhu EU
- Jeden z pilířů EU a největších ekonomických úspěchů integrace
- V kostce lze říci, že síla EU tkví ve společných podmínkách pro normy pro celý trh, tj. 27 států a 450 mil. obyvatel
- Z EU se díky tomu stal aktér, který určuje normy pro značný podíl celosvětové průmyslové produkce

Intrakomunitární obchod - zboží

- **Intrastat**: statistika zahraničního obchodu se zbožím mezi ČR a jinými členskými státy EU
- **zpravodajská jednotka**: osoba registrovaná nebo identifikovaná k DPH
- **Práh pro vykazování**: limit hodnoty odeslaného nebo přijatého zboží. do jehož dosažení zpravodajská jednotka údaje nevykazuje
- Práh je 8 000 000 Kč pro odeslané zboží a 8 000 000 Kč pro přijaté zboží

Intrakomunitární obchod - zboží

- **Zbožím se statusem Unie je zboží:**
- úplně získané nebo vyrobené na území Unie,
- zboží ze zemí a území, které nejsou součástí celního území, propuštěné celním orgánem kteréhokoliv z členských států EU do volného oběhu,
- zboží vyrobené nebo získané ze zboží uvedeného v předchozích dvou bodech
- Do Intrastatu se tak vykazuje zboží, které **nepodléhá celnímu dohledu**
- [Intrastat - Základní informace | ČSÚ \(czso.cz\)](#)

Římské smlouvy

- 1957 – EHS + EUROATOM
- Cíle EHS
- **Článek 2 ...**

Posláním Společenství je vytvořením společného trhu a postupným odstraňováním rozdílů mezi hospodářskými politikami členských států podporovat harmonický rozvoj hospodářských činností ve Společenství, nepřetržitý a vyvážený růst, vyšší stabilitu, rychlejší zvyšování životní úrovně a užší kontakty mezi členskými státy.

<https://www.youtube.com/watch?v=SOkn8Uq4riQ>

Římské smlouvy

- Dlouhodobé cíle:
 1. Růst ekonomické výkonnosti Společenství
 2. Základy stále užšího spojení mezi evropskými národy (**ever closer union**)
- ČL. 8
- Vytvoření společného trhu za 12 let (do 1969)
- 3 x 4 etapy (čl. 14)
- Předstupeň: celní unie během čtyř let

Vytvoření celní unie

- 1968: dokončení předstupně společného trhu
- Problém další liberalizace: netarifní překážky
- Přejít ke spol. trhu: hlava III. Volný pohyb osob, služeb a kapitálu
- Detailní: volný pohyb zboží – klíčové pro společný trh

70. Léta a 80. léta

- Období strukturálních krizí
- Zastavení ekonomické integrace na úrovni celní unie
- Problém: technické předpisy a národní normy, uznávání kvalifikací
- Následek krizí: protekcionistická opatření ČS
- Odklon od keynesiánské politiky
- Růst liberalismu
- 1985: Delorsova komise
- Bílá kniha o dokončení vnitřního trhu zpracována během 6 měsíců
- Konsensus různých politických proudů
- J. Delors + Lord A. Cockfield

Bílá kniha dokončení vnitřního trhu

- 1985: Completing the Internal Market
- Definovala překážky k vytvoření JVT
 1. Fyzické
 2. Technické
 3. Daňové

[Completing the Single Market: The European Parliament and Economic Integration, 1979-1989 | Think Tank | European Parliament \(europa.eu\)](#)

- Fyzické překážky
- Teoreticky: 1968
- Prakticky: 80. léta
- Klíčové aspekty:
 1. Celní formality – zavedení jednotného celního formuláře
 2. Společné celní stanice
 3. Zrušení celních kontrol – 1993

Daňové překážky

- Rozdíly v sazbách: vstup do cen výrobku, narušení volné soutěže
- ŘS : článek 99 (kapitola Pravidla hospodářské soutěže)
- Harmonizace **nepřímých daní**
- USA – rozdíly sazeb $\pm 2,5\%$ zásadně neovlivňují obchod mezi ČS

Daňové překážky

1. Sblížení sazeb v roce 1987
2. Způsob výběru
 - 1992: 2 sazby DPH
 - Standardní: 15 - 25%
 - Snížená: od 5%, horní hranice není určena
- Dále harmonizace (stanovení minimální hranice) spotřebních daní u alkoholu, tabáku a pohonných hmot

Daňové překážky

- Výběr daně
 1. Země původu: původně
 2. **Země určení** : nový přístup, od 1993 převažuje
- Znamená prodej zboží přes hranice bez DPH, každý stát s i přidá svoji vlastní DPH
- Spotřební daně: 1989: minimální sazba daně

Technické překážky

- Rozdílné technické předpisy: normy, bezpečnost spotřebitelů etc.
- Citlivé výrobky: potraviny, léčiva, hračky, spotřebiče...
- Nejsložitější oblast pro vytvoření jednotného trhu
- Každý stát měl historicky svoje vlastní normy a předpisy, které považoval za „jediné správné“
- **Řešení situace:**
 1. Vzájemné uznávání
 2. Harmonizace : sjednocení norem

Cassis de Dijon

- Změna **systemového pojetí** volného pohybu zboží
- Rozsudek ESD – **1979**
- Německý řetězec supermarketů REWE chtěl dovážet z Francie ovocný likér Cassis de Dijon. Německé úřady to však odmítly schválit, protože obsah alkoholu byl nižší, než odpovídalo německé legislativě, podle které likéry musí obsahovat nejméně 25 % alkoholu.
- Německé úřady uznávaly, že toto rozhodnutí znamená překážku obchodu, ale snažily se prokázat, že nápoje s nízkým obsahem alkoholu znamenají několikeré riziko.
- Argumenty týkající se zdraví neuznal ESD za odůvodněné, protože uvedl řadu alkoholických nápojů na německém trhu, které mají obsah alkoholu nižší než 25 %. Možnému rozčarování spotřebitelů z nízkého obsahu alkoholu u likéru se předchází uvedením obsahu alkoholu na etiketě.

Závěry ESD

- ESD - **princip vzájemného uznávání**
- Výrobky, které jsou v souladu s právem (z hlediska bezpečnosti) vyráběny a uváděny na trh v jedné členské zemi, nesmí být zakázány v jiné členské zemi jen proto, že nesplňují její právní pravidla.
- Co je dobré pro spotřebitele v jednom členském státě, je dobré pro spotřebitele v celém Společenství
- Zárodek tzv. **nového přístupu**

Starý přístup

- Tzv. sektorální přístup
- **Explicitní definice** požadavků na dané výrobky
- Podrobný soubor komunitárních pravidel místo národních předpisů
- Bezpečnost spotřebitelů
- Potraviny, léčiva, kosmetika, motorová vozidla, chemikálie

Nový přístup

- Od 1985, na základě rozhodnutí Rady
- Pouze **nezbytně nutný** počet technických požadavků pro dané skupiny výrobků
- **Technické normy** k těmto směrnici pro konkrétní výrobky jsou zpracovány evropskými nevládními normalizačními institucemi - CEN, CENELEC, ETSI
- Příklady výrobků:
- Lékařské přístroje, stavební výrobky, hračky, výtahy atd.
- Forma směrnic: sekundární právo ES
- CE: výrobek ve shodě se směrnicemi nového přístupu

Nový legislativní rámec

- Spuštěn v roce 2008
- Soubor původně 3 právních aktů s cílem zlepšit fungování vnitřního trhu
 1. Nařízení 765/2008, kterým se stanoví požadavky na akreditaci a dozor nad trhem s výrobky (ES)
 2. Rozhodnutí 768/2008 o společném rámci pro uvádění výrobků na trh
 3. Nařízení (EC) 764/2008, kterým se stanoví postupy týkající se uplatňování určitých vnitrostátních technických pravidel u výrobků zákonně uváděných na trh v jiné zemi EU
- http://ec.europa.eu/growth/single-market/goods/new-legislative-framework_en

Směrnice EU/2015/1535

- Během této lhůty nemohou být přijaty technické normy, aby se k nim Komise a ostatní členské státy mohly vyjádřit
- V případě, že by hrozily v normách překážky ve volném pohybu zboží, mohou prodloužit lhůtu až na další tři měsíce
- Během prodloužené lhůty musí vzít navrhuující čl. stát připomínky v potaz
- TRIS
- Technical Regulations Information System
- [TRIS - European Commission \(europa.eu\)](http://europa.eu)
- Informační systém technických předpisů
- Informace o databázi Evropské komise, kde se nachází návrhy technických předpisů členských států EU

2a. Volný pohyb zboží v harmonizovaných sektorech

- Ve většině sektorů (např. elektronických a elektrických zařízení, strojů, výtahů, zdravotnických prostředků), jsou právní předpisy EU **omezeny na požadavky na základní zdraví**, bezpečnosti a ochranu životního prostředí.
- K prokázání shody s těmito požadavky, mohou výrobci dobrovolně používat normy nebo jiné technické specifikace

2b. Volný pohyb zboží v neharmonizovaných sektorech

- Na tyto sektory se vztahuje **princip vzájemného uznávání a standardizace**
- Nařízení o evropské normalizaci **1025/2012**
- Cíl: vymezit dobrovolné technické nebo kvalitativní specifikace, jež mohou splňovat současné nebo budoucí výrobky, výrobní postupy popř. služby
- <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32012R1025&from=EN>

2b. Volný pohyb zboží v neharmonizovaných sektorech

- Řešení:

1. Princip vzájemného uznávání
2. Oznamovací procedura dle směrnice 2015/1535 viz. předchozí slidy
3. Aplikace článků 34-36 SFEU

2b. Vzájemné uznávání

- Tzv. **mutual recognition**
- Nařízení EC/768/2008
- Definuje práva a povinnosti pro orgány veřejné správy a podniky, které chtějí prodávat své produkty v jiné zemi EU
- Nařízení definuje, jak země může odmítnout vzájemné uznávání výrobku
- Viz. <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32008R0764&from=EN>